

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

ปัจจุบัน ธุรกิจประกันชีวิตในประเทศไทยมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ในปี พ.ศ. 2550 มีอัตราการเติบโตร้อยละ 16.2 (สาระ ลำชา, 2551 อ้างถึงใน ผู้จัดการรายวัน, 2551: ออนไลน์) แต่เมื่อพิจารณาจากจำนวนกรมธรรม์ที่มีผลบังคับจำนวน 14.4 ล้านกรมธรรม์ (สาระ ลำชา, 2551 อ้างถึงใน ผู้จัดการรายวัน, 2551: ออนไลน์) ซึ่งคิดเป็นเพียงร้อยละ 22.85 ของจำนวนประชากรเท่านั้น จึงมีประชากรอีกเป็นจำนวนมากที่ยังไม่มีการทำประกันชีวิต หน่วยงานภาครัฐจึงได้ออกนโยบายเพื่อสนับสนุนให้ประชาชนมีการออมระยะยาวโดยการทำประกันชีวิต ซึ่งถือเป็นการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับประชาชน เช่น นโยบายของกระทรวงการคลังที่มีการปรับเพิ่มวงเงินการยกเว้นและการหักค่าลดหย่อนเบี้ยประกันชีวิต จากเดิมที่กำหนดไว้ 50,000 บาท เพิ่มขึ้นเป็น 100,000 บาท (กลุ่มการประชาสัมพันธ์ สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง, 2551: ออนไลน์) นอกจากนี้ยังมีการร่วมมือกันระหว่างกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) กับบริษัทประกันชีวิตบางแห่งจัดทำ “โครงการประกันชีวิตเปี่ยมสุข” (วิสิฐ ตันตีสุนทร, 2549 อ้างถึงใน ผู้จัดการรายวัน, 2549: 19) เพื่อสนับสนุนให้สมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการทำประกันชีวิต โดยการให้ส่วนลดเบี้ยประกันชีวิต

กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการมีสมาชิกเป็นข้าราชการและพนักงานของรัฐ เป็นกลุ่มที่มีขนาดใหญ่ ทั่วประเทศมีจำนวนถึง 1,189,691 คน (กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ, 2551: ออนไลน์) ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีกำลังซื้อและพร้อมจะซื้อเป็นส่วนใหญ่ เพราะมีความมั่นคงทางการเงิน มีรายได้ประจำที่แน่นอนและต่อเนื่อง ธุรกิจหลายประเภทให้ความสนใจที่จะขยายตลาดในกลุ่มนี้โดยการเสนอข้อเสนอพิเศษ เช่น ธนาคารพาณิชย์เสนอดอกเบี้ยเงินกู้แก่ข้าราชการต่ำกว่าลูกค้าทั่วไป ธุรกิจรถยนต์และธุรกิจสื่อสารให้ส่วนลดสำหรับลูกค้าที่เป็นข้าราชการ ดังนั้น ธุรกิจประกันชีวิตจึงสนใจที่จะมุ่งไปยังตลาดกลุ่มนี้ โดยได้เกิดเป็นโครงการประกันชีวิตเปี่ยมสุขขึ้นในปี พ.ศ. 2547 แม้ว่าในปี พ.ศ. 2550 จะมีผู้สนใจเข้าร่วมโครงการนี้ถึง 221,800 ราย (สยามธุรกิจ, 2550) แต่เมื่อคำนวณเป็นอัตราส่วนแล้วคิดเป็นเพียงร้อยละ 19 ของจำนวนสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการทั้งหมดเท่านั้น ทั้งนี้ แม้ว่าข้าราชการจะได้รับสวัสดิการจากรัฐแล้วก็ตาม แต่การทำประกันชีวิตจะเป็นการสร้างความมั่นคงให้ตนเองและครอบครัวเพิ่มเติมจากสวัสดิการของรัฐ ทั้งนี้ จากการสำรวจของบริษัท อเมริกัน อินเตอร์เนชั่นแนล แอสซัวร์นัส์ จำกัด (สยามธุรกิจ, 2550: ออนไลน์) พบว่าคนไทยส่วนใหญ่ไม่มีการเตรียมความพร้อมทางการเงินหลังเกษียณหรือจากการขาดรายได้หลักอย่างไม่คาดฝัน และยังคงขาดวินัยในการ

ออม โดยมีทัศนคติต่อการทำประกันชีวิตว่าเป็นเรื่องที่ไม่มีความจำเป็น เนื่องจากมีความคิดว่าสิ่งเลวร้ายคงไม่เกิดขึ้นกับตนเอง ดังนั้น ทัศนคติที่มีต่อการทำประกันชีวิตจึงเป็นเหตุผลสำคัญในการตัดสินใจทำประกันชีวิตของคนไทย

จังหวัดเชียงใหม่เป็นจังหวัดที่มีจำนวนประชากรมากที่สุดในภาคเหนือ รายได้เฉลี่ยของประชากรเป็นอันดับ 2 รองจากจังหวัดลำพูน มีอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง (วิกิพีเดีย, 2550: ออนไลน์) จังหวัดเชียงใหม่ถือเป็นศูนย์กลางด้านราชการของภาคเหนือ ประกอบด้วยสถานที่ราชการทั้งหน่วยงานส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น ดังนั้นจังหวัดเชียงใหม่จึงมีข้าราชการและพนักงานของรัฐอยู่เป็นจำนวนมาก โดยมีข้าราชการและพนักงานของรัฐในจังหวัดเชียงใหม่ที่เป็นสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการจำนวนถึง 28,929 คน (กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ, 2551: ฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์) คิดเป็นร้อยละ 2.4 ของสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการทั่วประเทศ ซึ่งถือเป็นกลุ่มเป้าหมายของโครงการประกันชีวิตเปี่ยมสุข ที่บริษัทประกันชีวิตหลายแห่งให้ความสนใจขยายตลาดในโครงการดังกล่าว ซึ่งปัจจุบันมีบริษัทประกันชีวิตเพียง 3 แห่งที่ได้รับการคัดเลือกจากกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการให้สามารถเข้าร่วมโครงการนี้ได้ การแข่งขันในตลาดนี้จึงค่อนข้างสูงเพราะเมื่อเปรียบเทียบผลประโยชน์และความคุ้มครองของแบบประกันชีวิตในแต่ละบริษัทนั้น ไม่แตกต่างกันมาก บริษัทประกันชีวิตจึงต้องแข่งขันกันด้วยการเพิ่มสิทธิพิเศษให้ลูกค้า เช่น การได้รับบัตรส่วนลดจากร้านค้า โทรศัพท์สายด่วนสอบถามข้อมูล เป็นต้น ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงทัศนคติของสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการในจังหวัดเชียงใหม่ต่อการทำประกันชีวิต

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาถึงองค์ประกอบของทัศนคติของสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการในจังหวัดเชียงใหม่ต่อการทำประกันชีวิต

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

1. ทำให้ทราบถึงองค์ประกอบของทัศนคติของสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการในจังหวัดเชียงใหม่ต่อการทำประกันชีวิต
2. ผู้ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจประกันชีวิต เช่น บริษัทประกันชีวิต และตัวแทนประกันชีวิตสามารถนำผลของการศึกษาไปประยุกต์ใช้ในการวางแผนเพื่อพัฒนาธุรกิจประกันชีวิตต่อไป

นิยามศัพท์

การประกันชีวิต หมายถึง การทำสัญญาประกันระหว่างผู้เอาประกันกับบริษัทประกันชีวิต โดยที่ผู้เอาประกันจะได้รับความคุ้มครองชีวิตและผลประโยชน์ต่างๆ ตามสัญญาในกรมธรรม์ประกันชีวิตที่ผู้ซื้อจะได้รับไม่ว่าจะเป็นค่าชดเชยจากการเสียชีวิต สูญเสียอวัยวะ ทูพพลภาพ ค่ารักษาพยาบาล ค่าชดเชยรายได้และความคุ้มครองอื่นๆ ตามเงื่อนไขในกรมธรรม์ประกันชีวิตจากบริษัทประกันชีวิต (ชู่เกียรติ ประมุขผล, 2531: 1)

สมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ หมายถึง สมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการที่ยังไม่เกษียณอายุและพ้นสมาชิกภาพ

ทัศนคติของสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการในจังหวัดเชียงใหม่ หมายถึง ทัศนคติด้านความเข้าใจหรือความเชื่อ ด้านความชอบพอหรือความรู้สึก และด้านพฤติกรรมหรือแนวโน้มในการแสดงออกต่อการทำประกันชีวิต ของสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการในจังหวัดเชียงใหม่